Xocalı faciəsi ürək yanğısı ilə yad edildi

GƏNCƏ

Gəncədə Xocalı sakinləri üçün yeni salınan qəsəbədəki "Xocalı" abidəsinin önündə Gəncə Şəhər İcra Hakimiyyətinin başçısı Elmar Vəliyevin, şəhər rəsmilərinin, ziyalıların, Xocalıdan və digər işğal altında olan ərazilərdən Gəncədə məskunlaşmış qaçqın və məcburi köçkün ailələrinin iştirakı ilə xalqımızın qan yaddaşı olan Xocalı soyqırımının 26-cı il dönümünə həsr edilən geniş tədbir keçirilmişdir.

İlk öncə, "Xocalı faciəsi" qurbanlarının əziz xatirəsi 1 dəqiqəlik sükutla yad edildi. Anım mərasimində Gəncə Şəhər İcra Hakimiyyətinin başçısı Elmar Vəliyev çıxış edərək qeyd etdi ki, xalqımızın qan yaddaşı olan Xocalı soyqırımı Azərbaycan tarixinə ən dəhşətli və faciəli səhifələrdən biri kimi daxil olmuşdur. 1992-ci ilin fevralın 25-dən 26-na keçən gecə Ermənistan hərbi birləşmələri tərəfindən törədilmiş Xocalı soyqırımı və erməni məkrli siyasətinin qanlı cinayətləri yaddaşlardan heç vaxt çıxmayacaq. Bu kütləvi qırğında yüzlərlə insan vəhşicəsinə qətlə yetirilib, yandırılıb və girov götürülüb.

Bəli, yalnız ümummilli lider Heydər Əliyevin qətiyyəti və səyi sayəsində Xocalı soyqırımına siyasi-hüquqi qiymət verildi. Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin apardığı uğurlu xarici siyasəti nəticəsində artıq bir çox ölkələrdə böyük ürək yanğısı ilə anım mərasimləri keçirilir. Heydər Əliyev Fondunun vitse-prezidenti Leyla Əliyevanın təşəbbüsü ilə fəaliyyətə başlamış "Xocalıya ədalət!" beynəlxalq kampaniyası bu istiqamətdə çox uğurlu iş aparır.

Xocalı rayonu, Kosalar kənd sakini Ülkər Quliyeva vurğuladı ki, amansız cinayətə rəvac verən ermənilər törətmiş olduqları faciə ilə qəddar və qaniçən millət olduqlarını bir daha təsdiq etdilər.

Hadisə şahidləri bildirdilər ki, bu gün xocalılılar ölkənin müxtəlif bölgələrində məskunlaşıblar, amma hər birinin məqsədi, arzusu doğma torpaqlara, Xocalıya qayıtmaq, işğal olunmuş torpaqları azad etməkdir.

Çıxışlardan sonra Gəncə Dövlət Dram Teatrının aktyorları tərəfindən ədəbi-bədii kompozisiya nümayiş etdirildi.

* * *

Azərbaycan Texnologiya Universitetində (UTECA) Xocalı faciəsinin 26 illiyinə həsr olunmuş "Xocalım gözləyir bizi" adlı soyqırımı qurbanlarının anım mərasimi keçirilib. Tədbirdə universitetin professor-müəllim heyəti, tələbə kollektivi və ictimaiyyət nümayəndələri iştirak edib. Tədbir iştirakçıları əvvəlcə universitetin həyətindəki Şəhidlər abidəsini ziyarət ediblər. Anım mərasimini giriş sözü ilə açan rektor, professor Akif Süleymanov bildirib ki, 1992-ci il fevralın 25-dən 26-na keçən gecə Ermənistan hərbi birləşmələrinin Xankəndidə yerləşən 366-cı alayın köməyi ilə törətdiyi Xocalı soyqırımı və ermənilərin digər qanlı cinayətləri yaddaşlarımızdan heç vaxt silinməyəcək. Çünki Xocalıda baş verənlər təkcə Azərbaycan xalqına qarşı soyqırımı deyil, bütöv bəşəriyyətə qarşı yönəldilən qanlı cinayətdir. Xocalıda bircə gecədə öldürülmüş 613 nəfər arasında 106 qadın, 63 uşaq, 70 ahılın olması bunun sübutudur. Rektor qeyd edib ki, bu faciənin geniş ictimaiyyətə çatdırılması üçün Azərbaycan xalqının ümummilli lideri Heydər Əliyevin hakimiyyətə qayıdışından sonra məqsədyönlü işlər görülməyə başlayıb. Məhz onun təşəbbüsü ilə Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisində ilk dəfə bu məsələyə siyasi qiymət verilib, faciənin dünya ictimaiyyətinə çatdırılması tədbirlərinə başlanıb.

Sonra Xocalı faciəsinin dəhşətlərini şahid ifadələri ilə təqdim edən sənədli film nümayiş etdirilib.

Sonda tələbələrin ifasında Xocalı faciəsinin dəhşətlərini əks etdirən ədəbi-bədii kompozisiya və səhnəcik nümayiş etdirilib.

SAMUX

Samux Rayon İcra Hakimiyyətinin təşkilatçılığı ilə Xocalı soyqırımının 26-cı ildönümü ilə bağlı YAP Samux rayon təşkilatının binasında anım mərasimi olmuşdur. Samux Rayon İcra Hakimiyyətinin başçısı Alı Qocayev çıxış edərək bildirdi ki, Xocalı soyqırımı Azərbaycan tarixinə ən dəhşətli və faciəli səhifələrdən biri kimi daxil olmuşdur. Azərbaycanın ümummilli lideri Heydər Əliyev Xocalı soyqırımının on illiyi münasibətilə Azərbaycan xalqına müraciətində qeyd etmişdir: "Bu amansız və qəddar soyqırımı aktı insanlıq tarixinə ən qorxulu kütləvi terror aktlarından biri kimi daxil oldu". Azərbaycan xalqı 200 il ərzində erməni millətçi-şovinistlərinin davamlı olaraq etnik təmizləmə, soyqırımı siyasətinə məruz qalmışdır.

Samux Rayon Təhsil Şöbəsinin müdir müavini Faiq Həsənov qeyd etdi ki, XX əsrin sonunda baş vermiş bu faciə təkcə Azərbaycan xalqına deyil, bütün insanlığa, bəşəriyyətə qarşı yönəlmiş ən ağır cinayətlərdən biridir.

Samux rayon 2 saylı tam orta məktəbin tarix müəllimi Gülnar Cavadova qeyd etdi ki, 1992-ci il fevralın 26-da Ermənistan hərbi birləşmələri 7 min əhalisi olan Xocalı şəhərində misli görünməmiş genosid aktı həyata keçirdi. Ermənistan hərbi birləşmələrinin şəhərə hücumu zamanı burada yalnız 3 minə yaxın insan qalmışdı. Çünki, mühasirədə qaldığı 4 aydan artıq zaman ərzində blokadada olduğu üçün əhalinin xeyli hissəsi şəhərdən çıxmaq məcburiyyətində qalmışdı. Xocalı soyqırımı zamanı 613 nəfər ödürüldü, 1000 nəfər müxtəlif yaşlı dinc sakin aldığı güllə yarasından əlil oldu. 106 nəfər qadın, 63 azyaşlı uşaq, 70 qoca öldürüldü. 8 ailə tamamilə məhv edildi, 25 uşaq hər iki valideynini, 130 nəfər valideynlərindən birini itirdi. Faciə baş verən gecə 1275 nəfər dinc sakin girov götürüldü, onların 150-sinin taleyi indi də məlum deyil. Dünya bilməlidir ki, bu cinayət, təkcə Azərbaycan xalqına qarşı deyil, həm də bütün sivilizasiyalı dünyaya, bəşəriyyətə qarşı yönəldilmişdir. Cinayət cəzasız qalmamalıdır. Ermənistanın hərbi-siyasi təcavüzü dünya ictimaiyyəti tərəfindən ittiham edilməlidir.

Sonra, YAP rayon təşkilatının foyesində məktəblilərin əl işlərinə baxış və ədəbi-bədii kompozisiya nümayiş etdirildi.

NAFTALAN

Naftalan şəhərində Azərbaycan Respublikasının azadlığı, suverenliyi və ərazi bütövlüyü uğrunda həlak olanların xatirəsinə ucaldılmış möhtəşəm abidə kompleksi önündə Xocalı faciəsinin ildönümünə həsr olunmuş anım mərasimi keçirildi. Şəhər icra hakimiyyətinin başçısı Natiq Aslanov qeyd etdi ki, o gecə dəhşət yaşadı Xocalı. Elə bir dəhşət ki, hələ yer üzü belə müsibət, belə vəhşilik görməmişdi. Evlərə-eşiklərə od vuruldu, torpaq qana boyandı. o gecə. Düşmən rəhm diləyən qocaya, xəstəyə, qadına aman vermədi. Uşaqlar valideynlərinin gözləri qarşısında xüsusi qəddarlıqla qətlə yetirilirdilər. Qız-gəlinlər əsir alındılar. Aramsız güllə yağışından qurtulub ayağı yalın, başı açıq halda meşələrə, dağlara üz tutanların çoxusu yolda dondu, qar uçqunlarına düşdü. Həmin gecə Xocalı sakinlərinin üzləşdikləri müsibətlərin hansı birini deyəsən. Şəhərin 800-dən artıq sakininin həyatına son qoyuldu bir gecənin içində. Ermənilər törətdikləri vəhşilikləri heç nə ilə müqayisə etmək mümkün deyil. Onlar öz bədnam hərəkətləri ilə tarixdən tanıdığımız ən qəddar hökmdarların zülmkarlığını belə kölgədə qoydular.

Yalnız ümummilli lider Heydər Əliyevin hakimiyyətə qayıdışından sonra Xocalı faciəsi özünün əsl siyasi-hüquqi qiymətini aldı, soyqırımı haqqında həqiqətlərin dünya dövlətlərinə və beynəlxalq ictimaiyyətə çatdırılması üçün təsirli tədbirlər görüldü.

Azərbaycan xalqı torpaqlarımızın ərazi bütövlüyü uğrunda canlarından keçən qəhrəmanların, Xocalıda qətlə yetirilmiş yüzlərlə həmvətənimizin xatirəsini daim əziz tutur, onları ehtiramla yad edir.

DAŞKƏSƏN

Daşkəsəndə Xocalı faciəsinin iyirmi altıncı ildönümü ilə bağlı ümumrayon anım tədbiri geniş ictimaiyyət fəallarının iştirakı ilə icra hakimiyyətinin iclas zalında keçirildi.

Tədbir Xocalı şəhidlərinin, o cümlədən torpaqlarımızın ərazi bütövlüyü uğrunda canlarından keçmiş qəhrəman Vətən övladlarının əziz xatirəsinin bir dəqiqəlik sükutla yad edilməsi ilə başladı.

Daşkəsən Rayon İcra Hakimiyyətinin başçısı Əhəd Abıyev anım tədbirində çıxış edərək bildirdi ki, 26 il əvvəl - 1992-ci il fevralın 25-dən 26-na keçən gecə erməni təcavüzkarları Azərbaycanın Xocalı şəhərində bəşəriyyət tarixində ən qanlı faciələrlə bir sırada duran soyqırımı törədiblər. Xocalı faciəsi XX əsrin ən dəhşətli soyqırım hadisəsi və beynəlxalq cinayət kimi təsdiq olunmuşdur. Bu soyqırımı zamanı Azərbaycan xalqı yüzlərlə şəhid qurban vermişdir.

Həmin gecə dinc mülki əhali, uşaqlar, qadınlar, qocalar, xəstələr ağlasığmaz vəhşiliklə məhv edildi. Yalnız təsadüflər nəticəsində bir qrup Xocalı sakini tarixə şahidlik etmək üçün sağ qala bildi.

Xocalı soyqırımına ilk dəfə siyasi-hüquqi qiyməti ulu öndərimiz Heydər Əliyev verib. Belə ki, 1994-cü ildə Azərbaycan xalqının ümummilli liderinin təşəbbüsü ilə Milli Məclis Xocalı soyqırımı ilə bağlı qərar qəbul edib. Həmin qərarla fevral ayının 26-sı Xocalı soyqırımı və Milli Matəm günü kimi qəbul olundu, bu barədə bütün beynəlxalq təşkilatlara bildirildi, Azərbaycan xalqının haqq səsi çatdırıldı. Ölkə Prezidenti, Silahlı Qüvvələrin Ali Baş Komandanı cənab İlham Əliyevin apardığı uğurlu xarici siyasət sayəsində hazırda bu soyqırımı törədənlərin ifşa olunması və beynəlxalq ictimaiyyətin məlumatlandırılması Azərbaycanın xarici siyasətinin əsas istiqamətlərindən biri kimi müəyyənləşdirilmişdir. Tədbirdə çıxış edən digər natiqlər də Azərbaycanın azadlığı, müstəqilliyi və ərazi bütövlüyü uğrunda döyüşlərdə şəhid olmuş və bu amansız soyqırımın qurbanına çevrilmiş dinc, günahsız soydaşlarımızın keçdiyi məşəqqətli həyat yolundan söhbət açıb faciənin ağır nəticələri, sağalmaz yaraları, cinayətkar və işğalçıların öz layiqli cəzalarını almaları istiqamətində hər birimizin üzərinə düşən məsuliyyət və vəzifələrdən danışıblar.

Zabit XƏLİLOV,
"Respublika".

LƏNKƏRAN

Çağdaş tariximizin ən dəhşətli və qanlı səhifələrindən olan Xocalı soyqırımı qurbanlarının xatirəsi Lənkəranda ehtiramla yad olunub.

Lənkəran şəhərinin Heydər Əliyev Mərkəzində, Lənkəran Dövlət Universitetində, orta ixtisas və ümumtəhsil məktəblərində, rayonun idarə, müəssisə və təşkilatlarında, qəsəbə və kəndlərdə Xocalı soyqırımına həsr edilmiş dərslər, anım mərasimləri, xatirə gecələri, rəsm və kitab sərgiləri təşkil edilib.

Faciənin 26-cı ildönümü ilə əlaqədar Lənkəran şəhərinin mərkəzində Azərbaycanlıların soyqırımı qurbanları xatirə parkında anım mərasimi keçirilib.

Lənkəran Şəhər İcra Hakimiyyətinin başçısı Taleh Qaraşov mərasim iştirakçıları ilə birlikdə abidə kompleksin önünə gül dəstələri düzərək faciə qurbanlarının xatirəsini dərin hüznlə yad ediblər.

Tədbirdə gənclərin ifasında musiqili bədii kompozisiya nümayiş etdirilib.

Sonra Lənkəran Dövlət Dram Teatrında yazıçı-publisist Ağəddin Babayevin Xocalı faciəsinə həsr edilmiş "Şəhid şəhər" adlı tamaşasına baxış keçirilib. Əsərdə 1992-ci il fevral ayının 25-dən 26-na keçən gecə erməni silahlı quldur dəstələrinin və rus hərbi birləşmələrinin Xocalı şəhərinə hucumu zamanı xüsusi amansızlıqla qətlə yetirilən, doğma yurd-yuvalarından didərgin düşən günahsız insanların acı taleyi, onların vətənpərvərlik hissləri, psixoloji və mənəvi durumu əks etdirilib.

MASALLI

Masallı Rayon İcra Hakimiyyəti başçısının Xocalı soyqırımının 26-cı ildönümünün qeyd edilməsilə ilə bağlı təsdiq etdiyi tədbirlər planına uyğun rayonda silsilə tədbirlər keçirilib. Rayon gənclər və idman idarəsi, təhsil şöbəsi və Masallı Regional Mədəniyyət və Turzim İdarəsinin birgə təşkilatçılığı ilə "Xocalı əsrin faciəsidir" mövzusunda məktəblilər arasında inşa yazı, rəsm və əl işləri müsabiqələri keçirilib. Qaliblərə diplom və fəxri fərmanlar təqdim olunub.

Masallı Dövlət Regional Kolleci Masallı Şəhər Mədəniyyət Mərkəzində anım tədbir keçirib. Kollecin müəllimi Kəmalə İmanova Xocalı faciəsi haqqında məruzə edib. Azərbaycan Prezidenti yanında "Bilik" fondunun mühaziraçisi Şəhla İbişova faciədən söz açan "Xocalı şəhidləri danışır" kitabını kollecin kitabxanasına təqdim edib. Sonra tələbələrin ifasında "Şəhid şəhər Xocalı" tamaşası nümayiş etdirilib.

Masallı şəhərinin "Qəhrəmanlar parkı"nda ümumrayon anım mərasimi keçirilib. Masallı Rayon İcra Hakimiyyətinin başçısı

Rafil Hüseynov, hüquq-mühafizə orqanlarının rəhbərləri, idarə, müəssisə və təşkilatların kollektivləri, əmək və müharibə veteranları, ağsaqqallar, ziyalılar, gənclər, məktəblilər, Xocalıdan olan məcburi köçkünlər və rayon sakinləri soyqırımı qurbanlarının xatirəsinə ucaldılmış abidənin önünə gül dəstələri düzərək onların parlaq xatirəsini ehtiramla yad ediblər. Mərasimdə ədəbi-bədii kompozisiya nümayiş olunub və Xocalı şəhidlərinin ruhlarına dualar səslənib.

ASTARA

Xalqımızın tarixinə qanla yazılmış Xocalı soyqırımından 26 il ötür. Bu elə bir dəhşətli terrordur ki, onu daim xatırlamaq, gələcək nəsillərə ötürmək hər birimizin vətəndaşlıq borcudur.

Rayon mərkəzində faciənin ildönümü ilə əlaqədar keçirilən mərasimə Astara Rayon İcra Hakimiyyətinin başçısı Qəzənfər Ağayev, icra aparatının işçiləri, rayonun idarə, müəssisə və təşkilatların kollektivləri, inzibati ərazi dairəsi üzrə nümayəndələr, bələdiyyə üzvləri, qeyri-hökumət təşkilatlarının və ictimaiyyətin nümayəndələri toplaşmışdılar.

İcra başçısı Qəzənfər Ağayev tədbir iştirakçıları ilə birlikdə şəhidlərin xatirə kompleksinin önünə tər qərənfillər düzərək faciə qurbanlarının xatirəsinə ehtiramlarını ifadə ediblər. Kompleksin önündə Xocalı soyqırımından bəhs edən fotosərgi, ədəbi-bədii kompozisiya nümayiş olunub.

Faciədən danışan rayon icra hakimiyyəti başçısı aparatının məsul işçisi, şair-publisist, "Xocalım ağrım mənim" kitabının müəllifi Mərasim Hacızadə bildirdi ki, Xocalı qətliamı bəşər tarixində analoqu olmayan soyqırımı, xalqımızın qan yaddaşına həkk olunmuş acı kədər, dərin üzüntü, ağır müsibətdir.

Ümummilli lider Heydər Əliyevin müdrik siyasəti sayəsində Xocalı soyqırımına hüquqi-siyasi qiymət verilib. Ölkə Prezidenti cənab İlham Əliyevin qətiyyətli rəhbərliyilə həyata keçirilən uğurlu siyasət nəticəsində dünyanın bir çox ölkələrində Xocalı faciəsi soyqırımı kimi tanınıb.

LERİK

Rayon mədəniyyət mərkəzində Lerik Rayon İcra Hakimiyyəti başçısı Rövşən Bağırovun, hüquq-mühafizə orqanlarının, idarə, müəssisə və təşkilat rəhbərlərinin, ağsaqqalların və ictimaiyyətin nümayəndələrinin iştirakı ilə ümumrayon anım mərasim keçirilib.

Tədbir iştirakçıları əvvəl mədəniyyət mərkəzinin foyesində məktəblilərin Xocalı faciəsinə həsr etdikləri əl işlərindən ibarət sərgiyə baxıblar. Sonra "Xocalı soyqırımı" qurbanlarının xatirəsi bir dəqiqəlik sükutla yad edilib. Faciə haqqında ədəbi-bədii kompozisiya nümayiş olunub.

Rayon icra hakimiyyəti başçısının müavini Arzu Vəliməmmədova "Xocalı soyqırımı" haqqında məruzə edib.

Lerik rayon prokuroru Bəhruz İbrahimov, təhsil işçisi Hüseynbala Əliyev çıxışlarında erməni millətçilərinin əsrlər boyu öz havadarlarının dəstəyilə xalqımıza qarşı törətdikləri soyqırımından, terror aktlarından söhbət açıblar.

Lerik Rayon İcra Hakimiyyətinin başçısı Rövşən Bağırov mərasimdə çıxış edərək bildirib ki, 26 il əvvəl erməni-rus hərbi birləşmələri tərəfindən yeddi min nəfər sakini olan Xocalı şəhəri yerlə-yeksan edilib, əliyalın, dinc əhali xüsusi amansızlıqla qətlə yetirilib. 613 nəfər sakin, o cümlədən 63 azyaşlı uşaq, 106 qadın işgəncə ilə öldürülüb, 8 ailə bütünlüklə məhv edilib. Faciə nəticəsində 25 uşaq hər iki valideynini, 130 uşaq isə valideynlərindən birini itirib. 1275 sakin girov götürülərək ağlasığmaz təhqirlərə, zülmlərə məruz qalıb.

Mərasimin sonunda Xocalı soyqırımına həsr olunmuş "Xocalıyıq" sənədli filmi nümayiş etdirilib.

YARDIMLI

Xocalı faciəsinin 26-cı ildönümü ilə əlaqədar Yardımlı şəhərində anım mərasimi keçirilib. Rayon icra hakimiyyətinin başçısı Ayaz Əsgərov, rayonun hüquq-mühafizə orqanlarının, idarə, müəssisə və təşkilatların rəhbərləri, əmək kolektivlərinin nümayəndələri, ağsaqqallar, ziyalılar, gənclər, rayon sakinləri Şəhidlər xiyabanı abidə kompleksinin önünə gül dəstələri düzərək şəhidlərin xatirəsini ehtiramla yad ediblər.

Yardımlı Rayon İcra Hakimiyyətinin başçısı Ayaz Əsgərov mərasimdə çıxış edərək ermənilərin son iki əsrdə Azərbaycan xalqına qarşı həyata keçirdikləri etnik təmizləmə siyasətindən, terror, soyqırımı aktlarından, XX əsrin ən dəhşətlisi faciəsi olan Xocalı soyqırımından ətraflı danışıb.

Əlisəfa HƏSƏNOV,
"Respublika".

İMİŞLİ

Xocalı faciəsinin ildönümü İmişli rayonunda da qeyd olundu. Əvvəlcə Xocalı faciəsinə həsr olunan filmə baxış keçirildi.

Tədbiri İmişli Rayon İcra Hakimiyyətinin başçısı Vilyam Hacıyev giriş sözü ilə açaraq Xocalı faciəsi haqqında məlumat verərək bildirdi ki, xalqımız 200 il ərzində erməni millətçi-şovnistləri tərəfindən zaman-zaman etnik təmizləmə, soyqırımı siyasətinə məruz qalmışdır. Azərbaycan xalqı müxtəlif tarixi dönəmlərdə öz əzəli torpaqlarında qaçqına, məcburi köçkünə çevrilmiş və bütün hadisələr ermənilər tərəfindən xalqımızın kütləvi qırğınları ilə müşahidə olunan faciəvi sonluğu ilə nəticələnmişdir. Azərbaycanlıların öz tarixi etnik torpaqlarından məcburi çıxarılması sovet dövründə də davam etmişdir.

XX əsrin faciəsi olan Xocalı soyqırımı erməni aqressiyasının və cinayətkar siyasətinin dəhşətli nəticəsi oldu. XX əsrin sonunda baş vermiş bu faciə təkcə Azərbaycan xalqına deyil, bütün insanlığa, bəşəriyyətə qarşı yönəlmiş ən ağır cinayətlərdən birdir. Xocalı soyqırımı əsrin Xrosima, Naqaski və xatın kimi dəhşətli faciələri ilə bir sırada dayanır. Ulu öndər Heydər Əliyev bu erməni vəhşiliyini belə qiymətləndirmişdir. "Bütövlükdə Azərbaycan xalqına qarşı yönəldilmiş Xocalı soyqırımı öz ağlasığmaz qəddarlığı və qeyri-insani cəza üsulları ilə bəşər tarixində bir vəhşilik aktıdır. Bu soqırımı, eyni zamanda, bütün bəşəriyyətə qarşı tarixi bir cinayyətdir".

Tədbirdə çıxış edən digər natiqlər də Qarabağda gedən müharibədə erməni vəhşiliklərindən və Xocalıda törədilən faciənin dəhşətləri haqqında danışdılar.

BİLƏSUVAR

Biləsuvar rayonu, Heydər Əliyev Mərkəzində Xocalı soyqırımının 26-cı ildönümünə həsr olunmuş ümumrayon tədbiri keçirildi.

Biləsuvar Rayon İcra hakimiyyətinin başçısı Mahir Quliyev çıxış edərək 1992-ci il fevralın 25-dən 26-na keçən gecə Ermənistan Silahlı Qüvvələrinin və 366-cı motoatıcı alayın iştirakı ilə Xocalı şəhərində etnik azərbaycanlılara qarşı həyata keçirilən soyqırım haqqında geniş məlumat verdi. Bildirdi ki, erməni millətçiləri tərəfindən Xocalıda xalqımıza qarşı aparılan bu soyqırım və təcavüz iyirminci əsrin ən dəhşətli və qəddar faciələrindən biridir.

Həmin qanlı gecədə erməni təcavüzkarlarının törətdikləri vəhşilik və cinayətin dəhşətləri yaddaşlardan heç zaman silinməyəcəkdir. Çünki Xocalıda baş verənlər təkcə Azərbaycan xalqına qarşı soyqırım deyil, bəşəriyyət, insanlıq əleyhinə törədilmiş qanlı cinayətdir.

Rayon rəhbəri qeyd etdi ki, faciəyə ilk dəfə ümummilli liderimiz Heydər Əliyev tərəfindən siyasi qiymət verildi və Xocalıda belə bir soyqırımın törədilməsi ilə bağlı dünya ölkələrində təbliğati işlərə başlanıldı. Soyqırımın tanıdılması ilə bağlı bu gün də Prezidentimiz cənab İlham Əliyev tərəfindən mühüm addımlar atılır və Ermənistanın Qarabağda hansı vəhşiliklər törətdiyi barədə geniş işlər aparılır.

Tədbirdə çıxış edənlər Xocalıda xalqımızın başına gətirilən müsibətlərdən danışdılar, soyqırımın günahkarları, təşkilatçıları və icraçılarının layiqli cəzalarını almalarını qeyd etdilər.

Sonda mədəniyyət işçilərinin hazırladıqları Xocalı soyqırımına həsr olunmuş musiqilər oxundu, şeirlər söylənildi və tamaşa nümayiş olundu.

Ərəstun ABDULOV,
"Respublika".

AĞDAM

1992-ci ilin şaxtalı fevralında Ermənistan və onun havadarlarının köməyi ilə Xocalıda azərbaycanlılara qarşı amansız vəhşiliklə qanlı qırğın törədilib, bu qədim yaşayış məskəni yandırılıb. Dünyada haqdan, ədalətdən və demokratiyadan daha çox, həm də bərkdən danışmağı sevən ölkələr erməni vəhşiliyinə, soyqırımı faktına göz yumur, işğalçıları ciddi-cəhdlə müdafiə edirlər. Belə bir haqsızlıqla və erməni işğalı ilə üzləşmiş Ağdam indi ruhlar şəhərinə çevrilib. Ermənilər böyük bir qədim şəhəri yer üzündən siliblər. Xocalı qırğını zamanı onların köməyinə ilk çatan Ağdam camaatı olub, didərgin düşmüş xocalılılara öz evlərində sığınacaq veriblər.

Quzanlı qəsəbəsindəki Ağdam Dövlət Dram Teatrında davam edən tədbir Xocalı faciəsi zamanı şəhid olmuş soydaşlarımızın xatirəsinin bir dəqiqəlik sükutla yad edilməsi ilə başlayıb.

Tədbirdə erməni silahlı qüvvələri tərəfindən Xocalı şəhərində törədilən qırğının acı nəticələrindən danışılıb. Xocalı sakinləri və xocalılıların xilas edilməsində iştirak etmiş keçmiş döyüşçülər erməni silahlılarının törətdikləri qanlı cinayətlərdən, günahsız insanların başına gətirilən müsibətlərdən bəhs ediblər.

Anım mərasimi Ağdam Dövlət Dram Teatrının Xocalı faciəsi ilə bağlı hazırladığı kompozisiya ilə başa çatıb.

AĞCABƏDİ

XX əsrin ən dəhşətli faciələrindən olan Xocalı faciəsi qurbanlarının xatirəsi rayonda dərin hüznlə anılıb. Faciənin 26-cı ildönümü münasibətilə rayon rəhbərliyi, ictimaiyyət nümayəndələri, əmək kollektivləri, gənclər, Qarabağ müharibəsi veteranları, "N" saylı hərbi hissənin əsgərləri Şəhidlər xiyabanına gələrək, Azərbaycanın ərazi bütövlüyü uğrunda canından keçmiş Vətən övladlarının məzarları üstünə tər çiçəklər düzüb. Şəhidlərin ruhuna dualar oxunub.

Rayon icra hakimiyyətinin başçısı Şahin Məmmədov anım mərasimində çıxış edərək, erməni silahlı qüvvələri tərəfindən Xocalı şəhərində törədilən qırğından, dinc əhaliyə amansız divan tutulmasından danışıb.

Diqqətə çatdırılıb ki, Xocalı soyqırımı Ermənistanın Azərbaycana qarşı hərbi təcavüzünün əsl mahiyyətini və erməni vəhşiliyini bütün çılpaqlığı ilə üzə çıxardı. Günahsız dinc əhalinin, o cümlədən qocaların, qadınların, uşaqların vəhşicəsinə öldürülməsi erməni xislətinin əsl simasını ortaya qoydu.

Rayon mədəniyyət mərkəzində məktəblilərin və "N" saylı hərbi hissənin əsgərlərinin ifasında ədəbi-bədii kompozisiya göstərilib.

Salman ALIOĞLU,
"Respublika".

XAÇMAZ

Faciənin ildönümü Xaçmaz rayonunda bir sıra anım tədbirləri ilə qeyd olunmuşdur.

YAP Xaçmaz rayon təşkilatının təşkilatçılığı ilə Heydər Əliyev İdeoloji Mərkəzində keçirilən tədbirdə rayon ictimaiyyətinin nümayəndələri, YAP fəalları, gənclər, məktəblilər iştirak etmişlər. YAP rayon təşkilatının sədri Nazim Ağayev "Xocalı Soyqırımı 20-ci əsrin ən böyük faciəsidir" mövzusunda məruzə ilə çıxış etmişdir. O, qeyd etmişdir ki, yüzlərlə günahsız insanın - qadın, uşaq, qocanın xüsusi amansızlıqla qətlə yetirildiyi bu qanlı hadisə bütün dünyada erməni vandallarının insanlığa qarşı törətdiyi ən böyük cinayətdir.

Heydər Əliyev Mərkəzində də faciə qurbanlarının xatirəsinə həsr olunmuş anım tədbiri keçirlmişdir. Mərkəzin diektoru Könül Əsgərova faciənin il dönümü ilə əlaqədar geniş məruzə ilə çıxış etmişdir. Tədbirdə, həmçinin "Dərdli-bəlalı Xocalım" adlı ədəbi-bədii kompozisiya göstərilmişdir.

Rayon mərkəzi kitabxanasında faciənin il dönümünə həsr olunmuş "Xatirə gecəsi" keçirilmişdir. Mədəniyyət işçiləri və məktəblilərin qatıldığı bu tədbirdə əvvəlcə "Xocalı harayı" filmi nümayiş olunmuşdur. Sonra tədbir rəsmi hissə ilə davam etmişdir. Kitabxananın qarşısında açıq havada "Xocalı faciəsi heç vaxt yaddan çıxmayacaq" adlı sərgidə bu mövzuda yazılmış kitablar, jurnallar, qəzet məqalələri, şəkillər, foto və rəsm əsərləri nümayiş olunmuşdur.

Ziyafəddin BAYRAMOV,
"Respublika".

KÜRDƏMİR

Xocalı soyqırımı xalqımızın qan yaddaşına yazılan ən dəhşətli faciələrdən biridir. Faciənin ildönümü respublikamızın hər yerində olduğu kimi, Kürdəmirdə də geniş qeyd olundu. Rayon ictimaiyyətinin nümayəndələri, Xocalıdan didərgin düşüb Kürdəmirdə məskunlaşan soydaşlarımız Heydər Əliyev Mərkəzinə toplaşmışdılar. Rayon icra hakimiyyətinin başçısı Ceyhun Cəfərov ilk öncə Xocalı sakinləri ilə söhbət etdi, onların xatirələrini dinlədi. Məktəblilərin əl işlərindən ibarət "Xocalı uşaqların gözü ilə" sərgisi maraqla qarşılandı. Milli Qəhrəman Əlif Hacıyevin həyatından bəhs edən "Azərbaycanlı olmaq böyük şərəfdir" filminə tamaşadan sonra şagirdlərin hazırladığı ədəbi-bədii kompozisiya nümayiş olundu.

Xocalı sakini, hazırda Kürdəmirdə məskunlaşmış Elmar Şahverənov ermənilərin törətdiyi vəhşiliklərdən, həmyerlilərinin düçar olduqları dəhşətli faciədən danışdı, Kürdəmirdə onlara göstərilən qayğı və diqqətə görə rayon ictimaiyyətinə razılığını bildirdi.

Tofiq HÜSEYN,
"Respublika".

ŞƏMKİR

Şəmkir rayonunda Xocalı faciəsinin Anım mərasimində Şəmkir Rayon İcra Hakimiyyətinin başçısı Alimpaşa Məmmədov, aparatın məsul işçiləri, hüquq-mühafizə orqanlarının, idarə və müəssisələrin rəhbərləri, rayon gəncləri, YAP fəalları, Şəhid ailələri, Qarabağ müharibəsi veteranları və rayon ictimaiyyətinin nümayəndələri olmaqla ümumilikdə 1000-ə yaxın insan iştirak edib.

Tədbir iştirakçıları əvvəlcə Şəmkir şəhərinin mərkəzində yerləşən Bayraq Meydanında Xocalı faciəsi ilə bağlı sərgi ilə tanış olublar.

Sonra Xocalı faciəsinin ildönümünə həsr olunmuş ədəbi-bədii kompozisiya nümayiş etdirilib. Vurğulanıb ki, 1992-ci il fevralın 25-dən 26-na keçən gecə erməni quldur dəstələrinin keçmiş sovet ordusunun Xankəndi şəhərində yerləşən 366-cı motoatıcı alayının köməyi ilə silahsız və köməksiz Xocalıya hücumu nəticəsində şəhər bir gecədə yerlə-yeksan edilib. Silahlı ermənilər dinc əhaliyə amansız divan tutublar. Meşələrə, dağlara səpələnən əliyalın insanların çoxu şaxtada donaraq məhv olub.

Qeyd olunub ki, xalqımız Xocalı faciəsini heç vaxt unutmayacaq və hadisəni törədənlər gec-tez cəzalarına çatacaqlar.

GƏDƏBƏY

Gədəbəy rayonunda Xocalı faciəsinin 26-cı ildönümünə həsr olunmuş dəyrimi masa keçirilib. Tədbirdə Gədəbəy RİH başçısı Ramiz Yediyarov çıxış edərək bildirmişdir ki, Xocalı soyqırımı Azərbaycan tarixinə ən dəhşətli və faciəli səhifələrdən biri kimi daxil olmuşdur. Bütün beynəlxalq hüquq normalarına zidd olaraq Ermənistan dövləti Dağlıq Qarabağı özünə birləşdirmək istəyir, bu yolda bütün cinayət və vəhşiliyə hazır olduqlarını nümayiş etdirirlər. XX əsrin faciəsi olan Xocalı soyqırımı bu aqressiv və cinayətkar erməni siyasətinin nəticəsidir. XX əsrin sonunda baş vermiş bu faciə təkcə Azərbaycan xalqına deyil, bütün insanlığa, bəşəriyyətə qarşı yönəlmiş ən ağır cinayətlərdən biridir. Çıxış edənlər Xocalı soyqırımını əsrin Xatın, Xirosima, Naqasaki və Sonqmi kimi dəhşətli faciələri ilə bir sırada dayandığını qeyd etmişlər.

Eyvaz HƏMİD,
"Respublika".

BƏRDƏ

Bərdə Rayon İcra Hakimiyyəti və YAP rayon təşkilatının birgə təşkilatçılığı ilə Xocalı soyqırımının 26-cı ildönümü ilə əlaqədar tədbir keçirilmişdir.

Tədbir iştirakçıları əvvəlcə rayon məktəblilərinin "Xocalı uşaqların gözü ilə" adlı rəsm əsərlərinin təqdimatı və Xocalı faciəsinə həsr edilmiş kitab sərgisi ilə tanış olmuşlar.

Sonra Xocalı faciəsi ilə bağlı videoçarx nümayiş edilmişdir.

Rayon icra hakimiyyətinin başçısı Vidadi İsayev Xocalı faciəsi ilə əlaqədar geniş məruzə etmişdir. Bildirmişdir ki, Xocalı faciəsi bütünlükdə insanlığa qarşı törədilmiş cinayətdir. O müdhiş gecədə Xocalıdan Bərdəyə pənah gətirmiş məcburi köçkün soydaşlarımız bu gün Prezident İlham Əliyevin diqqət və qayğısı sayəsində yeni tikilmiş qəsəbələrdə mənzillərlə təmin olunmuşlar. Hazırda Bərdə rayonunda 126 Xocalı ailəsi yaşayır.

Xocalı Rayon İcra Hakimiyyətinin Bərdə rayon üzrə səlahiyyətli nümayəndəsi Ramiz Qəhrəmanov, iki şəhid qardaşın baçısı Zümrüd Quliyeva, Azərbaycanın Milli Qəhrəmanı Tabil Qəhrəmanovun həyat yoldaşı Lətifə Həsənova, Azərbaycanın Milli Qəhramanı Şakir Salahovun qardaşı Akif Salahov həmin gecə baş vermiş faciənin canlı şahidləri olaraq gördüklərini tədbir iştirakçıları ilə bölüşmüşlər və bu gün ölkə başçısı cənab İlham Əliyevə şəhid ailələrinə göstərilən diqqət və qayğıya görə dərin minnətdarlıq ün